

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Szanowny Pan Marcin Kulasek

Petycja w sprawie równego dostępu osób świeckich do stanowisk nauczycieli akademickich na wydziałach teologicznych uczelni publicznych

W ostatnich latach, mimo obowiązywania ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a w szczególności artykułu 119 ustawy, przewidującego zatrudnianie nauczycieli akademickich na uczelniach publicznych w ramach otwartych konkursów, można zaobserwować niepokojące zjawisko ograniczania dostępu do stanowisk na wydziałach teologicznych uczelni publicznych wobec osób świeckich, t.j. niebędących duchownymi kościołów.

Zjawisko to przejawia się w dwojaki sposób: bądź to poprzez określanie w konkursie wymogów niemożliwych do spełnienia przez osoby niebędące duchownymi, jak np. pełnienie funkcji w trybunałach kościelnych, etc., bądź też poprzez wprowadzanie ukrytych wymogów, niepublikowanych w ogłoszeniach konkursowych, ujawnianych dopiero po wystąpieniu o zgodę na udział w konkursie do Wielkiego Kanclerza danego wydziału (zwykle biskupa diecezjalnego), np. wymóg posiadania doświadczenia jako spowiednik.

Bez wątpienia należy uznać, że tego rodzaju kryteria mają charakter dyskryminujący. Teologia jest dziedziną nauki uprawianą na uczelniach publicznych (zob. np. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r.) i jako taka jest uprawiana, w ramach różnych specjalności wyznaniowych, w tym – dominującej w Polsce – teologii katolickiej, przez osoby zarówno świeckie, jak i duchowne. Przynależność uczonego do hierarchii kościelnej nie przekłada się w żaden sposób na jego możliwości uzyskania dorobku naukowego i prowadzenia badań naukowych oraz działalności dydaktycznej, a mimo to powszechne są opisane wyżej praktyki prowadzące do dominującej przewagi obsadzenia etatów na wydziałach teologicznych przez osoby duchowne.

Ewentualne wprowadzenie parytetów płciowych na uczelniach publicznych nie stanowi pożądanego rozwiązania, ponieważ właściwie wyeliminowałoby możliwość zatrudnienia na wydziałach teologicznych mężczyzn niebędących duchownymi – dopuszczając odpowiedni odsetek kobiet, pulę przeznaczoną dla mężczyzn władze wydziałów (duchowni) obsadziłyby wyłącznie duchownymi, aby zgodnie z dotychczasową praktyką zachować najważniejsze stanowiska.

Mając na uwadze powyższe, niniejszym wnoszę objęcie szczególnym nadzorem przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich przez wydziały teologiczne uczelni publicznych w celu ochrony kandydatek i kandydatów świeckich przez dyskryminacją i zapewnienia równych szans konkurowania o stanowiska z osobami duchownymi.

PODPIS ZAUFANY

17.04.2026 09:45:42 GMT+0200

Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Z wyrazami szacunku